

Απαντήσεις Αρχαία Κατεύθυνσης 2011

A.1. Μετάφραση: σελ. 98 corpus «-Τι λοιπόν;...τώρα επιτρέπεται.»

B.1. ἐν παιδείᾳ: Αρχικά η λέξη σημαίνει αυτό που πρέπει να μάθει το παιδί. Από τον πέμπτο αιώνα όμως, ως όρος της παιδαγωγικής δηλώνει τη γενική καλλιέργεια, που είναι προνόμιο μόνο του ανθρώπου. Γι' αυτό το λόγο άλλωστε αποδίδεται στα λατινικά ως humanitas. Για τον Πλάτωνα, βάση της παιδείας είναι η μουσική (λογοτεχνία, τραγούδι, καλλιέργεια της καλλιτεχνικής ευαισθησίας) και η γυμναστική. Παιδείωση είναι η πορεία προς την παιδεία.

ἀναβῆναι ἐκείνην τὴν ἀνάβασιν: Συχνά στον Πλάτωνα λέξεις που σημαίνουν το άνω και την ανάβαση χρησιμοποιούνται μεταφορικά για την παιδεία και τα αγαθά που προσφέρει. Ακόμη, τις ίδιες λέξεις χρησιμοποιεί ο φιλόσοφος για να χαρακτηρίσει την πορεία προς το αγαθό για την προσέγγιση του. Οι λέξεις αυτές δείχνουν πως είναι δύσκολη και κοπιαστική για τον άνθρωπο η κατάκτηση του αγαθού.

B.2. Οι άνθρωποι εξετάζονται από την άποψη της καταλληλότητας τους για την διακυβέρνηση της πόλης και έτσι γίνεται λόγος για δυο κατηγορίες ανθρώπων:

Οι **απαιδευτοί**, τυχαίοι και αφιλοσόφητοι πολιτικοί δεν είναι κατάλληλοι για τη διακυβέρνηση της πόλης όχι μόνο γιατί τους λείπει το βασικό προσόν, η παιδεία, και επομένως είναι αληθείας άπειροι αλλά κυρίως επειδή δεν έχουν στη ζωή τους έναν υψηλό πολιτικό στόχο, για να ρυθμίζουν σύμφωνα με αυτόν όλες τις πράξεις τους και στον ιδιωτικό και στο δημόσιο βίο. Υποθέτουμε ότι οι στόχοι τους είναι ταπεινοί: το προσωπικό συμφέρον, η προβολή. «μῆτε τοὺς ἀπαιδεύτους ... ἐπιτροπεῦσαι»

Αλλά και οι **πεπαιδευμένοι** δεν θα μπορούσαν να κυβερνήσουν ικανοποιητικά, επειδή ζουν στη μακαριότητα των πνευματικών τους ενασχολήσεων και της θεωρίας, απορροφημένοι σε αυτά. Έτσι, η πολιτική δράση δεν εμπίπτει στα ενδιαφέροντα τους, αδιαφορούν για την εξουσία, για τις τιμές, για το σεβασμό και την αγάπη των συμπολιτών τους. Δεν θέλουν λοιπόν να κατέλθουν στον πολιτικό βίο, δεν έχουν τη βούληση (η επιθυμία τους παρουσιάζεται στο κείμενο με την παρομοίωση «σαν να ζουν στα νησιά των μακάρων»). «μῆτε τοὺς ἐν παιδείᾳ ... ἀπωκίσθαι»

B.3. Σχολ. Βιβλίο σελ. 102: «Ἡ ἀμέτρη ἐλευθερία τῆς Δημοκρατίας οδηγεῖ στὴν ἀναρχία... ἀνοσιούργημα»

B.4.

ἀπόρρητος → προειρημένων

ντροπαλός → ἐπιτροπεῦσαι, ἐπιτρέπειν, ἐπιτρέπεται

αντιβιοτικό → βίω

αποχή → μετέχειν

δυσπραγία → πράξουσιν

μονοκατοικία → ἀπωκίσθαι

προφήτης → ἔφαμεν

είδωλο → ἰδεῖν

βάθρο → καταβαίνειν

ανυπόμονος → καταμένειν

Γ.1. Εκείνοι λοιπόν έτρωγαν σιωπηλά όπως ακριβώς αυτό θα είχε διαταχθεί σε αυτούς από κάποιον ανώτερο (ισχυρότερο). Ο Φίλιππος δε ο γελωτοποιός, αφού χτύπησε την πόρτα, είπε στον υπηρέτη να ανακοινώσει και ποιος ήταν και για ποιο λόγο είχε έρθει στο σπίτι, και ισχυρίστηκε ότι επειδή προετοίμασε όλα τα αναγκαία εφόδια για αναχώρηση, ήρθε ώστε να φάει τα ξένα (τρόφιμα), και είπε ότι το παιδί πολύ πιεζόταν εξαιτίας του ότι και τίποτα δεν έφερε και ότι ήταν νηστικό. Ο Καλλίας λοιπόν αφού τα άκουσε αυτά είπε: «Πραγματικά όμως κύριοι, είναι ντροπή το να αρνείσαι βέβαια στέγη· ας μπει λοιπόν». Και ταυτόχρονα κοίταξε προς τον Αυτόλυκο, φανερά εξετάζοντας τι φάνηκε σε εκείνον ότι είναι ο αστείσμος (πείραγμα).

Γ.2. κρείττονας/κρείττους, οὔτινος/ότου, φαίη, πᾶσι(ν), ἐνεγκεῖν, αὐται, (ὦ) ἄνερ, αἰσχίονι, εἴσιθι, ἔδοξε

Γ.3.α.

αὐτοῖς: Αντικείμενο στη μετοχή ἐπιτεταγμένον

τῷ ὑπακούσαντι: ἔμμεσο αντικείμενο στο εἶπε

διὰ τὸ φέρειν: εμπρόθετος προσδιορισμός της αιτίας στο πιέζεσθαι

ἀνάριστον: κατηγορούμενο στο υποκειμένο του εἶναι (παῖδα)

φθονῆσαι: τελικό απαρέμφατο σε θέση υποκειμένου στο αἰσχροῖον (ἐστί)

ἐκείνω: δοτική προσωπική του κρίνοντος προσώπου στο δόξειε

Γ.3.β.

Εἰσάγειλον τίς ἐστί / Εἰσάγειλον ὅστις εἶη.

Επιμέλεια: Χατζηκαλλινικίδου Φωτεινή, Μουσιάδου Ελένη, Συμιρδάνη Άνο.